

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Faure Félix.

A mult héten a szabad és nagy francia nemzetet gyász érte, sötét mély gyász, melynek könnyen következménye lehetett volna nagyobb bonyodalom. A köztársaság elnöke Faure Félix (olv.: Fór Félix) hunyt el váratlanul agyszélhűdés következtében és ekként a köztársaság fej nélkül maradt, ha csak rövid időre is. Faure elnök a mult csütörtökön még államügyeket intézett el, kihallgatáson fogadta a panaszos feleket, azután fáradtan dőlt a pamlagra s fájdalmat érzett a nyakán. Két óra mulva aztán kiszenvedett. Ismert dolog, hogy sokan vannak Franciaországban, a kik ellenesei a köztársasági formának és szívesebben látnák a királyság visszaállítását. Faure hirtelen halála alkalmával fel is akarták használni a zavart és fejtelenséget, de a köztársasági kormány óvatos és erélyes intézkedéseket tett arra nézve, hogy a legkisebb rendzavarás is elfojtassék; ekként a köztársaság ereje nem rendült meg akként, a mint azt várni lehetett volna. Pár nap mulva az elnök halála után Versaillesben megválasztották az új elnököt Loubet miniszter személyében. Faure halála egész Európában mély részvétet keltett.

Életrajzi adatai a következők: Faure Félix született Párisban 1845. január 30-án. Sokáig bűnt gazdag hajógyáros élt Havreban, résztvett továbbá mint nemzetőr a német háboruban. 1881-

ben képviselőnek választották. 1881-ben helyettes-államtitkár lett a közlekedési minisztériumban, 1893. őszén pedig az Unió vezére. Ez év november 18-án és 1894. január 11-én a képviselőház Fauret alelnökévé választotta. A köztársaság elnökévé választották Casimir-Perrier lemondása után 1895. január 17-én.

Faure atyja Párisban butorgyáros volt. A fiatal Félixnek az atyját követnie kellett volna üzletében. E miatt atyja kereskedelmi iskolába küldötte őt, a melyben sok párisi nagyiparos és kereskedő nyerte oktatását. Mikor tanulmányait bevégezte, két évre Angliába utazott, a hol szintén tanult s egy kárpitósműhelyben dolgozott. Később azonban elment a kedve a butorkereskedéstől s egy barátja tanácsára, a ki tímár volt, rászánta magát arra, hogy bórkereskedő lesz s mint ilyen szorgalma, becsületessége, nagy tehetsége és széles látköre folytán kiváló helyet foglalt el a kereskedői világban. Üzlete kitünően jövedelmezett s csakhamar a saját

Faure Felix.

hajóin szállította áruit. Mikor aztán a politikai életben tevékeny résztvett, szakított a kereskedelemmel. Néhány év előtt nagy port vert fel az a támadás, melyet Faure ellen intéztek, mikor a lapok kiírták, hogy feleségének anyja kerítőnő és apja gályarab volt. Népszerűségét a Dreyfus-ellenes magatartása miatt teljesen elvesztette.

Bánffy bukása.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök miniszter-társai nevében beadta ő felségének a kormány-ról való lemondását. Ő felsége a lemondást elfogadva, Széll Kálmánt bizta meg az új kormány megalakításával.

Ebben a rövid hirben foglalhatók egybe a múlt hét legnevezetesebb politikai eseményei. Végre tehát, hosszas vajudás után felszabadult a nemzet a Bánffy-uralom alól! Itt fekszik előttünk a ravatalon összes szövetségeseivel együtt és bizonyos, hogy nekik sohasem fog ütni többé a politikai feltámadás órája. Meg kellett bukniok, mert elbizakodottságukban már a törvényeken is keresztül gázolni merészkedtek. E vakmerő merénylet után iszonyuan sujtott rajtuk a nemzis ostora. Hátuk mögött egy óriási többséggel bukniok kellett. Egy maréknyi tábora előtt az ellenzéknek be kellett hajtaniok derekukat. S ravataluknál senki sem sir Tiszáékon kívül, akik Bánffyval szivök gyermekét temetik el és eltemetik egyuttal a saját politikai befolyásukat is. Csak sok földet reájuk, emlékükre pedig fátyolt, amely a szégyen eltakarására is elég sűrű legyen!

A Bánffy bukásának előzményeit ismerjük. A lemondás váratlan gyorsan történt beadásának az az oka, hogy ő felsége a legutóbbi koronatanács alkalmával határozottan annak az óhajának adott kifejezést, hogy béke legyen. Mivel pedig Bánffy a békés kibontakozásnak csak útjában volt s a kormányzásra már úgy is lehetetlenné tette magát, Ő felsége megértette vele, hogy nincs reá szükség. Hiába igyekeztek Bánffyek legközelebb azt az értesítést világgá kürtölni, hogy a király Bánffynak felhatalmazást adott a további törvénytelen kormányzásra is: evvel a hazug hirrel csak a szabadelvű pártba igyekeztek egy kis lelket önteni. A valóság az, hogy ő felsége bölcsessége most is eltalálta a békés kiegyenlítés helyes módját. Láta, hogy Bánffy alatt a zavarok a végtelenségig fokozódnak, hogy nemcsak őt, hanem az általa képviselt rendszert is mindenki gyűlöli már, tehát éppen ezért olyan emberre bizta a kormány megalakítását, akit Bánffyekkel nem köt össze az erőszakosságok s törvényteleniségek emléke s aki emellett az összes pártok bizalmát bírja. Ez a férfi Széll Kálmán.

Mi voltunk azok, akik annak idején őszintén óhajtottuk, hogy Széll vegye a kezébe a kormány gyepöljét s mi örülünk a legjobban, hogy ez végre így történt. Mert bizonyos, hogy Széll nem az erőszak, nem a tiltott eszközök, hanem a becsületes politika embere. Ő már sokszor lehetett volna miniszterelnök, de nem vágyott erre a terhes állásra. Hogy most mégis elfogadta,

ez arra vall, hogy már ő is átlátta a mai uralgó rendszer tarthatatlanságát s kész félve örzött nyugalomát feláldozni, hogy a züllésnek indult politikai és közéletet erélyes kezekkel megjavítsa s a tisztességnek ismét érvényt szerezzen. Ezzel a törekvéssel, ezzel a hazafias czéllal, szivünköl üdvözöljük Deák Ferencz tanítványát mint olyant, aki a legilletékesebb a mai viszonyok között arra, hogy végét vesse a Tiszáék uralomrajutása óta elfajult, czudar állapotoknak.

A jövődö kormány minisztereinek neveit még csak nem is sejtjük. Mert a kormány megalakítása előtt Széllnek előbb az ellenzékkel kell a békét megkötnie. Ez most már akadályokba ütközni nem fog, hiszen a legnagyobb akadály: Bánffy félre van téve az utból. S ha a béke létre jön, azonnal szervezni fogja Széll az új kabinetet is. Bizonyára egyik-másik a régi miniszterek közül is meg fogja tartani állását, de ez nem fog bántani bennünket. A földolog az, hogy a rendszer, a vezető fő más lesz, hogy az erőszakosság, a törvénytelenység, a párthatalmi uralom helyett a tisztos politikai meggyözödés kerüljön uralomra; a földolog, hogy meglátták ezek az urak, hogy úgy, amint öök tevék, nem lehet, nem szabad egy országot kormányozni; a földolog az, hogy megbukott, kiterítve fekszik az a szellem, amely Tiszáék óta az egész magyar közéletben felburjázott.

Méltán és joggal reméljük, hogy a Széll kormányval egy új rendszer veszi kezdetét, mert hisz az, hogy Bánffy bukott, még nem volna diadal, ha tovább is az ő szellemében kormányoznának. Ő csak egy káposztafej, akiröl egy hét múlva már tudni sem fogjuk, hogy valaha ott virágzott a miniszterelnöki széken. Az ellenzék diadala csak az esetben válik üdvössé az országra nézve, ha a gyermekkel együtt a fürdővizet is kiöntik, ha a sok balkövetkezményt: az ország állami önállóságának, a kisemberek anyagi jólétének sebeit gondos gyógyitgatás tárgyává igyekszik tenni az új kormány s a magyar nemzeti érdekeket nem engedi alárendelni az az osztrák érdekeknek. Az a kormány, mely habár 67-es alapon is ennek a hazafias feladatnak megoldására fog vállalkozni, az ellenzékben sem fogja késhegyig menő ellenfelét látni, hanem azt a politikai pártot, amely vele hazafias czélokban, tisztességes eszközökkel az ország javára szivesen együtt működik.

Büszke lehet az ellenzék kivivott diadalára, mert a parlamentek történetében aligha van példa reá, hogy egy hatalmas többség által támogatott kormányt maréknyi ellenzék kiterítsen. De ez egyszersmind bizonyíték és biztatás amellett, hogy a mi igazság és erkölcs nélkül való, annak vesznie kell, ha még oly hatatmas is.

Országgyűlés.

Február 18-ikán nevezetes napja volt a képviselőháznak. Meghallgatták báró Bánffy Dezső miniszterelnököt. Csendben, zajtalanul, mert ekkor mondta el politikai működése alatt a legérdekesebb beszédét. Bejelentette a maga és kabinetjének lemondását. A zsufolt karzaton s az ellenzéken óriási lelkesedés támadt erre s zugva tört utat magának a harsogó felkiáltás:

— Éljen az alkotmány!

— Éljen a király!

Az öröme az a láza futott végig az arcokon, mely át fog ömleni az egész országon. Alkotmányos szabadságunk egyik erőszakos megbénítója letört a nemzeti akarat tiltakozásának sulya alatt. Be kellett ismernie, hogy itt nem az önző uralmi érdek, hanem végre is a haza akarata érvényesül. Az akarat, mely izzik a szívekben és ott él az agyakban. Mely a nemzeti szabadságszeretettől lelkesítve áthatja az utolsó polgár és a király szívét. Mely nem tűri az önkényt, de a melynek lehelle a szabadság.

A tisztelt Ház környéke már az ülés megnyitása előtt is rendkívül népes volt. Nagy közönség állta el a Sándor-utczát s a fogatok robogása egymást váltotta föl. Jöttek a temetést nézni. A mint megnyitották a karzatok kapuit, a közönség egymást szorongatva sietett fel a lépcsőn.

Ma már nem arról volt a beszéd, hogy mint temessék el Bánffyt, hanem arról, hogy ki lesz utódja.

Kevéssel tíz óra után Madarász József ezüstszálaktól környezett feje már ott volt látható a magyar czimerrel ékített emelvényen. A korelnök először is kegyeletes szavakkal emlékezett meg a francia köztársaság elnökének hirtelen haláláról, elküldve a magyar nemzet koszoruját is ravatalára. Ezután Bánffy Dezső miniszterelnök szölt, bejelentve a saját miniszterelnöki kimulását. Minisztertársai ott ültek mellette s önmegadással hallgatták a gyászjelentést.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Tisztelt Ház! A kormány elhatározta, hogy ő felségének állásáról való lemondását benyújtja. Ez a mai nap meg is fog történni és arra tekintettel kérem a tisztelt Házat, méltóztassék addig, a míg a felséges ur az új kormány iránt nem intézkedik, üléseket nem tartani.

Polónyi Géza: Éljen az alkotmány!

Madarász József korelnök: T. Ház! Ugy hiszem, a Ház tudomásul veszi a kormányelnök jelentését (Örömmel! Örömmel! zugja az egész ellenzék) és megbizsa az elnököt, hogy akkor, a mikor ő felsége részben intézkedett, a Házat kellőképpen való nyilvánossággal újabb ülésre összehívja, mely ülésnek tárgya lesz a továbbiakról való intézkedés.

Ezzel véget ért a Bánffy-kormány bucsuztatója.

Szegény ember pióczája.

A gabonavásárlásával országsszerte üzött uzsorásokodások mult év folyamán nagy port vertek fel. Különösen Torontál és Temes, továbbá Bereg vármegyében a kisgazdák ezrei mentek tönkre amiatt, hogy előre eladták a gabonájukat élelmes ügynököknek potom árban s aztán az aratás rosszul ütven be, a lekötött gabonamennyiséget nem tudták szállítani. Az ügynökök erre beperelték őket s kénytelenek voltak a 4—5 frtban eladott gabona helyett 10—12 forintot fizetni.

Ilyen gabonaper került legutóbb a királyi Kuria elé is. A szegény ember ugyanis megszorult pénz dolgában; egy gabonakereskedő adott neki 100 forintot, de azzal a kikötéssel, hogy ezért az adós 22 métermázsza búzát tartozik ősszel adni (métermázsáját tehát mintegy 4 frt 50 krért vette meg előre). Váltót is iratott alá az adóssal. Az aratás rosszul ütven be, az adós csak 5 mmázsza búzát tudott szállítani, a többi 17 mmázsza nem termett meg neki. Akkor a buza ára 11 frton állott. Most már a kereskedő azt mondta, ha búzát nem kap, akkor követeli a hiányzó 17 mmázsza búzának 11 forinttal számított árát, a mi 187 frtot tesz ki. Ennek az összegnek az erejéig beperelte az adóst. Látszólag igaza volt a kereskedőnek, mert ő 22 métermázsza búzát csakugyan vett s vagy azt, vagy annak a szállítás idejében jegyzett árát jogosan követelhetette. A törvényszék meg a kir. tábla meg is ítelték a követelését. A Kuria azonban visszautasította, mert úgy okoskodott, hogy a kereskedő a 100 frt kölcsönbe adott pénzeért kapott először is 5 métermázsza búzát, a mi 11 frtjával számítva 55 frt; követel még 187 frtot, összesen tehát 242 forintot akar beszélni az 5 hóval ezelőtt kiadott 100 frtjéért. Hiába védekezett a kereskedő azzal, hogy ő tulajdonképpen „börzei“ ügyletet kötött a szegény emberrel, a Kuria igen helyesen úgy fogta fel a dolgot, hogy az a szegény ember csak azért kötötte le oly potom árban a búzáját, hogy a 100 frthoz hozzájusson, tehát ő tulajdonképpen magaskamatu kölcsönt vett fel szorultságában. A kereskedő azonban tudván, hogy 8% nál magasabb kamatot szedni a törvény tiltja, adás-vételi szerződésbe burkolta ezt a kölcsönügyletet, mert tudta, hogy ezzel a fogással 400—500%-os kamatot nyer a pénze után. Az élelmes uzsoráson tehát el fogják verni a port. Igen örülünk, hogy a Kuria józan elmével a száraz paragrafusok fölé emelkedett s a kis emberek védelmére kelt.

Am a Kuriától messze van a szegény ember, meg aztán a perlekedés már maga is csapás. Tanácsunk tehát az, hogy míg a szegény embernek utolsó falatja van, óvakodjék terményét előre lekötni élelmes ügynököknek, mert az ilyen vásár után rendszeren ökölrel szokta törülni a szemeit.

Az ipari és gyári munkások adója.

Az ősszel a pénzügyminiszter egy rendeletet bocsátott ki az ipari és gyári munkások első osztályu kereseti adója tárgyában. A rendelet a munkaadó iparosok és gyárosokra sok zaklatással járt és oly kötelezettségeket rótt eddig amely ismételt fölszólásra adott okot. A miniszteri rendelet arra kötelezte ugyanis a munkaadókat, hogy jelentsék be munkásaikat az adóhatóságnál. Ez oly kívánalom volt, melynek eleget tenni nem lehet, mert tudjuk, hogy a munkások a gyáraknál és iparvállalatoknál is folyton változnak. Ez aztán arra indította a pénzügyminisztert, hogy a budapesti adófelügyelőt utasította, hogy az érdekelteket értekezletre hívja össze. Az értekezlet összegyűlt a minap, többnyire fővárosi nagyiparosokból állott, akik kifejezést adtak annak, hogy a rendelet azon intézkedése, hogy a munkaadók kötelesek bejelenteni a náluk dolgozó munkásokat az adóhatóságnak, sok zavar és kellemetlenségre ad okot. Kifejezték azt a kívánságukat is, hogy az új törvény meghozataláig a darabszámra való munka adómentesíttessék. A vidéki munkás és munkaadók helyzetéről azonban kevés szó esett az értekezleten.

Annyi tény, hogy a vidék érdekei kívánalmát is figyelembe kell venni ily nagyfontosságú kérdés eldöntésénél. Sokszázezer kisiparos és ipari munkás van a vidéken, ezeknek szintazonkép súlyos a helyzetük sok a bajuk. Hiszszük, hogy az illetékes hatóság mielőtt e kérdésben döntene, ezeknek kívánalmait is meg fogja hallgatni.

Vidéken főképpen az iparosok adója kivetése körül követelik el számcs visszaélés. A kisiparos munkás helyzete oly nyomasztó a vidéken, hogy ahhoz képest a fővárosi munkás helyzete, tekintetbe véve, hogy télen is munkája van, — elég tűrhető, de a vidéki iparos munkás a téli hónapokban majdhogy semmi munkát nem kap, s alig 5—6 hónapig tart munka a legtöbb iparágban.

Elvárjuk, hogy az új adótörvény megalkotói tekintettel legyenek a vidék iparos osztályának érdekére is.

KÜLFÖLD.

Francziaországban a köztársaság elnökének váratlanul bekövetkezett halála újból felkavarta azokat a hullámokat, amelyek oly gyakoriak voltak az utóbbi 30—40 év alatt. A hevülékeny, könnyen lánggra lobbanó francziák izgatottsága tetőpontra hágott, s az új elnök megválasztásánál a különböző pártok tüntettek elbukott jelöltjeik mellett. Az egykor nagy, hatalmas nemzet fiaiban már csak ez van meg a régi erkölcsökből, — tüntet, fellobban s amikor vége a komédiának, vége a tüzlángnak is. Párisban és Versailles széles utain ezernyi néptömeg tüntetett orditozott, féktelenkedett napokig,

amikor gyászolnia kellett volna, amikor aztán a köztársaság új elnökét megválasztották, ismét lehiggad a franczia nép.

Loubet köztársasági elnök. Az elhunyt Faure helyett a nemzetgyűléssé alakult szenátus és képviselői kamara Versaillesben szombaton választotta meg szótöbbséggel Loubet szenatur-elnökét a köztársaság fejévé. Loubet eleinte vonakodott elfogadni a jelöltséget, barátai nagynehezen birták csak rábeszélni. Békés magatartása 30 évi politikai működése alatt reményt nyujt arra, hogy a köztársaság ügyeit békés irányban fogja vezetni.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük február hó végével lejár és a kiknek mai számkhoz az előfizetés megújítása céljából postalványt mellékelünk, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb küldjék be, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Ingyen füzetek a „Független Ujság” előfizetőinek. A magyar gazdaszövetség „Hangya” központi fogyasztási és értékesítési szövetkezete Budapest, VIII. Üllői-ut 8. sz. a: a „Független Ujság” mindazon előfizetőinek, aki levelezőlapon kívánságát tudatja, az alábbi füzeteket **ingyen** küldi meg. U. m.:

1. Utmutatás a hitelszövetkezetek alakítására és vezetésére.
2. Zálogba tett Magyarország. Politikai tanulmány. Irta: Bernát István.
3. Segits magadon és az Isten is megsegít. A hírneves rochdalei takácsok fogyasztási szövetkezetének története. Angolból átdolgozta Bernát István.
4. A szövetkezetek fejlesztéséről. Forster Gézától.
5. A szövetkezés előnyei. Mezey Gyulától.
6. Gazdák tömörüljétek. Mérey Lajostól.
7. A tüzhely védelme. Issekutz Győzöttől.

Orth János él. A határozott hangu hivatalos czáfolatok daczára mindegyre felmerül a hir, hogy János főherczeg él. Most a londoni világlap, a „Times” közli erről a következő feltűnést keltő hirt:

Egy argentinai levél szerint János főherczeg, a kinek hosszas eltünése miatt holt hírét költötték, Paranában, egy farmon (tanyai gazdaság) él a feleségével. S most még inkább el van tökélve, mint valaha, hogy születési jogairól örökre lemond.

Pánszláv tüntetés Szarvason. A szarvasi pánszlávok között úgy látszik nem ártana már egy kicsit széjjelütni, mert mióta Turócz-Szent-Mártonból kap-

ják a maszlagot, egészen megbomlottak. Most is otromba és szemérmetlen módon tüntettek a protestáns gyülekezetben a magyar nyelvű istentisztelet ellen. A kik e mellett foglaltak állást, vakmerő módon lehurrogták, folytonosan zajongtak, „ki vele” és efféléket kiabáltak, úgy, hogy a gyülekezet kénytelen volt határozat nélkül széteszlani. Szégyen és gyalázat ez a szarvasi tót népre s ajánljuk neki, hogyha már annyira beleesett a nemzetiségi izgatók hálójába, hát hagyja ott azta jó zsiros magyar földet s vonuljon feljebb Turóc-Szent-Márton felé. Ott aztán prédikálhat tótul a papjuk.

Az aradi nagy sikkasztás. Perczel Dezső belügyminiszter döntött már a Krivány-ügy miatt felfüggesztett megyei tisztviselők fölött. E határozat szerint Schweger Lajos főszámvevő, Barb Efrem gyám-pénztári ellenőr és Krivány János állásukat veszítik. A belügyminiszter utasította a megyét, hogy az állásokat a legközelebbi közgyűlésen, választás utján töltsse be s a többi felfüggesztett tisztviselők vizsgálatához pótlásokat kér eszközölni. E pótlásokat a megye a napokban küldi fel.

Nagy erdőégés. Veszedelmes tűz pusztított e hó 15-én a szegzárdi hegyi erdőben, a mely a magyar kir. tanulmányi alap tulajdona. A tűz délután 1 óra-kor támadt az ugynevezett „haramia-kut”-nál s a lángok az erős nyugati szél mellett csakhamar 50 hold területet borítottak el. Szerenese, hogy a szomszédos Grábóc, Delacz, Kakasd és Szegzárd községekből a lakosság még jókor kivonult az oltáshoz, melyet Hoffmann Sándor szegzárdi főerdész vezetett. A tüzet esti 9 órára sikerült helyhez kötni. A kár nagy. Az elpusztult erdőt valószínűleg a vadászók gyújtották fel, a kiket az erdővédek és a csendőrök többször tetten értek.

Az influenza, ez a kellemetlen betegség Bécsben járványszerűen lépett föl s az összes bécsi kórházak annyira tömve vannak influenzás betegekkel, hogy további betegfelvételt beszüntették.

Nagy sikkasztás egy takarékpénztárnál. Mult szá-munkban irtunk a kisczelli takarékpénztár vezetői-nok bűnös üzelmeiről, melyekkel sok betevőt kol-dusbotra juttattak. Most újabb takarékpénztári sik-kasztás nyomára jöttek Ujvidéken. Az ujvidéki takarékpénztár Weisz Vilmos nevű alkalmazottja 27.000 frtot sikkasztott, azután megszökött. A buda-pesti rendőrségnek táviratban küldték a sikkasztó személyleírását, mert nem lehetetlen, hogy a főváros felé vette útját.

Uj honvéd-émlék. A főváros határán, a rákos-kereszturi kis erdőben elesett 48-as honvédek sirja felé emléket akar állítani a község hazafias polgár-sága. Michinay gyógyszerész elnöklete alatt meg-alakult a bizottság, mely a kegyeletes ezétra orszá-gos gyűjtést akart indítani. Pestmegye alispánja, a kihez engedélyért folyamodtak, az országos gyűjtést nem engedte meg és csak Rákoskereszturra magára engedélyezte a gyűjtést. A bizottságot ez a végzés

nem kedvelnitette el és most, ha szerényebb em-lékkal is, mégis megjelöli a hősi halált halt 48-as honvédek sirját.

Harasztii csendélet. A főváros közvetlen környé-kén, Harasztii és Sziget-Szt.-Miklós között, ismét oly eset történt, mely ama vidékek közbiztonságára nem valami rózsás fényt vet. Müller Jónás, 61 éves há-zaló, a kékítővel meg illó olajokkal házról-házra jár, a minap kirándult Harasztiba, hogy ott portékáján tuladjon. A mint a Harasztinál elfolyó Kis-Dunához ért s a hidon már vagy husz lépést tett, háta mögöl kiáltásokat hallott:

— Állj meg!

Megfordult. Egy pillanat alatt aztán ott termett a révész András nevű fia — a kit a falu népe go-nosz Bandinak hív — s a szegény, görnyedt embert föbe ütötte, úgy hogy a láda a hid deszkájára zu-hant. Majd meg elkapta a házalótól a botot s addig puffolta azt, míg ennek orrán, száján megeredt a vére, koponyáján pedig — az orvosi láttelel tanu-sága szerint — két és fél centiméter hosszú, szag-gatott élő, erősen, a csontig hatoló folytonossághiány van. A járókelők úgy szedték föl az öreg embert, a kit vérben ázva a harasztii körorvoshoz vittek, a ki az első segélyt megadta a póruljárt házalónak. A fiatal gonosztevőt a csendőrség elfogta.

A vonatra ismét rálöttek. Sokszor előfordul, hogy rálönek a robogó vonatra. A minap az Esztergom-ból Budapest irányában haladó vonatot találta golyó, még pedig az upesti nagy szigeten keresztben vo-nuló magas töltésen. A veszedelmes ólom egyik elsőosztályu utas zárkájának ablakát furta kereszt-ül, de nagyobb bajt nem okozott. Azon a vasuti vonalon ez már a negyedik merénylet a robogó vo-nat ellen. Háromszor kövekkel dobálták meg a vo-natot, mindenik alkalomkor bevérven több vagy ke-vesebb ablakot, sőt egyik esetben a beröpült nagy kő egyik elsőosztályu férfitust véresre sértette meg. Noha Ujpest hatósága még nyomtatott falragaszok által is felelőssé tette a szüléket, gyámokat és ipa-rosmestereket arra az esetre, ha a háztartásukhoz tartozó gyerekek a vonat ellen bármit is elkövetnek, mostanig nem sikerült a merényleteket ilyen módon megakadályozni.

Bus végü farsangolás. Horváth Ferenc szombathelyi illetőségü gyaloghonvéd hushagyó-kedden en-gedély nélkül hagyta el kőszegi állomását és Szom-bathelyen lakó szülőihez ment farsangolni. Kedden este aztán a honvédbaka zajosan mulatót egy perinti vendéglőben, a mit az éppen szabadságon levő Pék József honvédtársa észrevevén, amazt feljelentette az ottani gyalogzászlóalj parancsnokságánál, mely hamvazó szerdán délben a szökevényhonvédet egy kiküldött járőr által a szülői lakásán elfogatta és állomáshelyére visszakisértette.

A Hortobágy Párisban. A párisi kiállításon Deb-reczen is képviselve lesz. Ez ügyben a minap fent-járt Budapesten dr. Király Ferenc országgyűlési

képviselő, a Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara titkára és Roncsik Lajos tanácsos Lukács Béla kormánybiztosnál. Debreczen remek képekben mutatja be a hortobágyi pásztoréletet, a híres ötösfogatot, valamint kiállít oly tárgyakat és terményeket, melyekből látható lesz Debreczen fejlett kulturája és közgazdasága.

Arató katonák. A bécsi hadügyminiszteriumban egy nagyon üdvös terv kivitele közeledik mindinkább a megvalósulás felé. Arról van ugyanis szó, hogy az aratások alkalmával előforduló szocialista bajokat orvosolják s az esetleges sztrájkot elenyeltesítik. Ezen életrevaló eszme kivételénél — az orosz hadseregben meghonosított rendszert fogják követni.

Lázadó község. Deliblat temesmegyei község szerb lakossága — a minap, midőn Czink Szilárd fehértemplomi főesperes a parókiába akarta iktatni Brankovics Vazul lelkészt, kit ezelőtt nyolcz esztendővel föltes szentszéke állásától elmozdított, föllázadt. A fölháborodás Brankovics ellen s a tüntetés Szpernyák Velimir, a magyar gimnáziumot végzett fiatal jelenlegi lelkész mellett akkora, hogy a főesperes a nélkül, hogy ügyét elvégezhetne volna, Brankovicsesal együtt elhagyta a falut. A háborús még egyre tart.

A kisczelli takarékpénztárról ujabban arról értesítenek bennünket, hogy Szalay vizsgálóbíró és dr. Bárdossy László királyi ügyész erélyesen folytatják a vizsgálatot, melynek adatait azonban még egyelőre titokban tartják. Annyi mégis kiszivárgott és nagyban hozzájárul a nép izgatottságának lecsillapításához, hogy a betétek a legnagyobb valószínűség szerint megtérülnek. A főkönyvelő és intézeti igazgató ugyanis bűnös összejátszással akként intézték dolgaikat a mikor pénzre volt szükségük, hogy betétkönyveket állítottak ki nem létező betétekről s ezen könyvecskéket más hitelintézeteknél elzálogosították. Ilyenformán azután az egy millió felül kimutatott hiány körülbelül 700.000 forintra devalválódna, a mely összeg fedezetet nyerne az igazgató és családja által készpénz és ingatlanban nyújtott vagyonában, a Piek Henrik-féle vagyon átvételében. Ha ezen hiedelem valósul, akkor nem mutatkozik nehézség a krízis békés lebonyolítása, különösen akkor, ha az ottani pénzügyintézetek a csődbe került takarékpénztár megszorult adósai közül azokat, kiknek tartozása biztosítottnak látszik lenni, megfelelő kölcsönben részesítik, illetve a takarékpénztárnál fennálló tartozásaikat átveszik.

Igy talán még az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagoknak sem kell példátlan hiszékenyséjükért vagyonuk elvesztésével bünhődniök. Különben a takarékpénztár ijesztő mérvű hiányai ugy mondják, már régebb keletűek és azok mértékéről a letartóztatott Rosenberg igazgatónak nem volt halovány sejtelme sem, mert ő már ezeket a terheket elődjétől vette át s igazgatósága ideje alatt sem csináltak, a hagyományhoz híven, a valóságnak megfelelő mérleget, hanem folytatták azt az uzust, hogy jövedelem nem létében is osztalékot adtak a részvényeseknek.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Miként rendezzük be gazdaságainkat?

Irta: Hensch Arpád.

I.

„Ahány ház, annyi a szokás!“ Ez régi közmondás és éppugy vagyunk a gazdaságokkal is, mert akárhányszor tekintünk meg, mindannyi más-más módon kezeltek; az egyik jól, a másik rosszul, pedig ugyszólván minden gazda jó gazdának is tartja magát.

Azonban gazda és gazda közt igen nagy ám a különbség és még a jó gazdánál is lehet jobb.

Kérdés tehát: ki a legjobb gazda? Erre nem lehet más a válasz, mint az: a ki a gazdaságát legjobban, leghelyesebben, legokoszerűbben kezeli.

De hát miről tudjuk meg, hogy ki kezeli a gazdaságát legjobban? Igaz, hogy ezt külső jelekből is meg lehet itélni, nevezetesen abból, hogy rend uralkodik-e a háza és az udvar körül, hogy az állatok jó karban vannak és hogy a földeket, réteket jól miveli-e; a földolog azonban mégis csak az, hogy a gazdasága mennyit jövedelmez és azért legjobb gazdának azt kell tartanunk, a ki gazdasága után a legnagyobb jövedelmet tudja felmutatni.

Hiszen ez a jövedelem munkánknak és fáradságunknak a jutalma s ezen jutalom nagysága az Isten áldásán kívül első sorban attól függ, hogy valaki az ő gazdaságát miként kezeli, nevezetesen attól:

1. hogy földjeit miként miveli és trágyázza és
2. hogy marháit miként takarmányozza és gondozza.

Ha ezek tekintetében a helyes utat követi, akkor sem az Isten áldása, sem az anyagi jutalom, a megfelelő haszon vagy jövedelem nem maradhat el, mint ezt minden jó gazda példája bizonyítja, habár el kell ismerni, hogy a mostani viszonyok közt sokkal nehezebb a gazdálkodással boldogulni, mint annakelőtte, mert most sok teher nyomja a gazdát, sokszor a termények ára is oly alacsony, hogy alig téríti meg a termelésre fordított költséget s azonkívül nagyobbak mostan az igények a kisbirtokos osztálynál is, mert jobban szeret élni, kényelmesebben lakni, gyermekeit jobban neveltetni, a mi természetesen költséggel jár.

Ha tehát a gazdálkodás mellett mindennek dacára mégis boldogulni akarunk, első feladatunk, hogy gazdaságunkat helyesen rendezzük be és e tekintetben az első feladat: tisztába jönni az iránt, hogy megfelelő jövedelem elérése céljából minő növényeket termeljünk a szántóföldön?

Nagyon egyszerű kérdés és mindazáltal sok gazda éppén e tekintetben követi el a végzetes hibát,

mert azt tartja, hogy annál jobb, minél több gabonát termel földjén, s ezért veti el ennek $\frac{2}{3}$ részét gabonával, ellenben a sokkal biztosabb kukoriczát, krumplit, répát, luczernát és egyéb takarmányt csak úgy mellékesen termeli.

Pedig ha az ilyen gazdák egy kis számítást tennének, könnyen meggyőződhetnének, hogy ez az eljárás nem helyes, mert a kapás- és takarmány-növények termelése sokszor jóval jövedelmezőbb, mint a gabonáé.

Nagy hiba különösen az, ha gabonát folyton gabonára következtetünk 3—4 éven keresztül, mert az ilyen termelésnél a gabona nem adhat nagy termést s éppoly nagy hiba az, ha buzát oly helyen termelünk, a hol ez nem diszlik jól.

Ez okból jól meg kell fontolnunk, hogy mely növények termelése jár a legnagyobb haszonnal és ha ezt megtudtuk, főképpen csak ezeket fogjuk nagyobb mértékben termelni.

Ha pl. a buza magyar holdjáról átlagban csak 5 métermázsát ad, a rozs pedig 7-et vagy 8-at, akkor bizonyára czélszerűbb rozsot, mint buzát termelni, s hogy ezt megtudjuk, nagyon ajánlatos évről-évre följegyezni, hogy melyik terményből mennyi termett.

A kukoriczát meg különösen azért kedveljük, mert ugyszólván minden évben biztos termést ad, azonkívül jóval nagyobb is a szemtermése, mert magyar holdján könnyen megterem 10—12 és több métermázsát is ott, a hol a gabona csak 7-et vagy 8-at ad.

A répáról sem szabad megfeledkezni, mert ez a szarvasmarhának kitünő téli takarmánya, melylyel a polyva és szalma jól értékesíthető, azonkívül biztos és nagy termést ad, mert magyar holdján 200 és több métermázsát is megterem.

Homokos földön meg a *burgonya* megbecsülhetetlen, mert termése szintén elég biztos és jó mivelés mellett megadja az 50—60 métermázsát.

Az oltóágak kezelése. A tavaszi oltásokhoz szükséges oltóágakat vagy helyesebben oltóvesszőket attól az időtől kezdve lehet szedni, a midőn a fának levelei lehullottak, mindaddig, míg a nedvkerítés ismét megindul, tudniillik november elejétől február végeig. A szedés legkönnyebben a közönséges hernyószedő-ollóval eszközölhető, a melyet 2—3 méter hosszú rudra erősítünk. A vesszőket, a mennyire lehet, a fának déli oldaláról kell szedni. Szedéskor a vesszőket meleg kézzel megfogni nem szabad, mert a fogás helyén sorvadást kap. Azért szedéskor okvetlenül szőrkezttyüt kell használni. A leszedett vesszőt meleg szobába vinni a fentebbi okból szintén nem szabad. Az egyfajú oltóvesszőket fűzvesszővel csomagokba kell kötni és leghosszabb vesszőre kötött jelzőtáblával ellátva elrakni, de nem pinczébe, mert ott könnyen elszáradnak, hanem a kertben, árnyékos helyen ásott árokba, mely homok vagy gyengén nedvesített fűrészpórral töltetik meg. Ez utóbbi azért jobb, mert a vesszőre ragadt homok oltáskor a kést kicsorbíthatja. A csomagokat az árokba rézsut kell berakni és fűrészpórral annyira betakarni, hogy azoknak csak hegyök látszódjék ki.

MULATTATÓ.

Muszka-beesület.

— Itthon van a tiszteletes ur, asszonyom? — E szavakkal lépett be Alexiovics Iván, orosz főtiszt a m.-peterdi ev. ref. lelkész egyik szobájába.

— Mit akar vele uram? — kérde a tiszteletesné kurtán.

— Nem ezt kérdeztem asszonyom, — értsen meg jól, — itthon van-e a tisztelendő ur, — kérde a főtiszt fokozott durvasággal.

— Én meg azt kérde, mit akar vele az ur? felelé a tiszteletesné szintén egy hanggal feljebb.

— Először és utoljára kérde, — mondá Alexiovics csaknem ordítva, — azt akarom tudni, hogy itthon van-e a tiszteletes ur vagy nines?

— Ön úgy látszik uram, — feledi, — hogy tisztí kabát van rajta és hogy védtelen nővel áll szemben s úgy látszik, hogy nekem kell erre önt figyelmeztetnem. Kérde azért szépen, mi dolga van a férjemmel?

— Hivatalos ügyben jövök hozzá asszonyom, — felelt a főtiszt egészen a gyöngédség hangján, mintegy megbánva előbbi durva föllépését, — s végtelen lekötelezne, ha hozzá vezetne, hogy mielőbb végezzem dolgomat, mely halasztást nem tür, — különben utam is sürgős!

— Szívesen uram, kövessen! Férjem e szobában van s rendelkezésére áll!

A tiszt bennyit a szobába s bemutatja magát. A lelkész zavartan kínálja székkal vendégét s látogatásának oka felől tudakozódik.

Most a tiszt lesz zavart — — — kifejezéseket keres — — — de nem találva szavakat — egykedvűen foglalja el a megkínált széket.

— Azonnal a dologra térünk tiszteletes uram, csak rendbe szedem kissé gondolataimat! Csak ennyit bir rebegni csupán a gyöngyök verődnek ki homlokán, mik jelzik, hogy belsejében óriási küzdelmek dülnek.

A lelkész esenget s hideg sültet és bort hozat vendégének, mit az észrevehető jó étvágygyal költ el. Kis vártatva föláll s egészen közel menve a lelkészhez így szól hozzá:

— Tiszteletes ur! Igérje meg nekem, hogy 10 évig nem jelenik meg a külvilágban s hogy 10 évig, ha csak a viszonyok az önök javára kedvezőbben nem alakulnak, nem lépi át portájának küszöbét s nem mutatja magát az emberek előtt.

A lelkész kérdőleg függeszti a beszélő arczára tekintetét, — látszik, hogy magyarázatot vár tőle e misztikus szavakra, melyek meglepték őt.

De a tiszt lázasan folytatja tovább:

— Mindkettőnk élete függ ettől tiszteletes ur!

Mindkettőnk élete, érti? az én életem, — az közömbös rámnézve, mert én katona vagyok, aki minden nap farkas-szemét néz a halállal, — de sajnálnám Önt, a kinek oly nagy, oly nemes családja van. Ne kérdeje miért, — csak ígéretét adja! . . .

A lelkész szánakozólag nézi végig az ifju tisztet, kit örültnek tart, — de annak határozott főnséges tekintete utolsó gyanuját is eloszlatja e tekintetben s zavartan süté le szemét, mintegy szégyelve önmaga előtt is előbbi gondolatait.

— Beesületes embernek tart ön engem? szól a tiszt ismét.

— Abban sem okom, sem jogom kételkedni nines, — de nem is lehet! felel férfias bátorsággal a lelkész.

— Ezt vártam Öntől! most adja kezét s tegye meg, amit kértem!

A lelkész kezét nyújtja, — mit a főtiszt barát-ságosan ráz meg s hosszan tartja a magáiban. —

— Majd így bucsuzik:

— Ne feledje el ígéretét tiszteletes ur! Isten Önnel! Erre sarkon fordul s katonás léptekkel hagyja magára a bámuló lelkészt . . .

* * *

Másnap hajnalban tompa dobörgés riasztja föl a lelkészt szendergéséből.

Villámgyorsan ölti magára ruháját s az ablakhoz siet, de rémült arccal tántorodik onnan hátra, mert a mit láka előtt lát, megfagyasztja pillanatokra minden érében a vért.

Tizenegy embert, közöttük rokonait, jó barátjait s legjobb ismerősét látja láka előtt felállítva, hátra kötött kezekkel sorban; tizenegy jó barát s az esteli rejtélyes látogatót, a fiatal muszka tisztet — ki töltést vezényel katonáinak.

Fejéhez kap s örülként fut ki az utcára, hogy segélyért kiáltozzon.

E pillanatban, mielőtt valaki észrevehette volna, — melléje ugrik az orosz tiszt, fél kezével befogja száját, féllel pedig betaszítja a lelkészt udvarába, hol így szól hozzá:

— Uram, ön feledni látszik, ígéretét és adott becsületszavát! Menjen szobájába s ne szegje meg az adott szót, mert én tudom, hogy ön magyar!

A lelkész tántorogva indul szobájába s kimerülten rogy a közelben álló zsöllyeszékbe.

Most a sortüz durranása hallatszik föl s a tizenegy ismerős, jó barát, rokon holtan bukik a véres anyaföldre. A lelkésznek nines annyi ereje, hogy ablakához lépjen, lelkét annyira elfogta a fájdalom, hogy megbénította perezekre akaraterét is.

Lehunyt szemekkel, szótlánul ül székén s kínos gondolatok, fájó emlékek kergetik forró agyában egymást . . .

Perezek mulva Alexiovics Iván lép szobájába.

Katonásan szalutál, azután kabátja belső zsebébe nyul, előkeres onnan egy irást s azt kitarva a lelkész elé tartja.

A lelkész pedig olvassa a holt betűket, az életelen papirlapról tágra nyílt szemekkel mohón, — — olvassa a dőlt sorokból tulajdon halálos ítéletét.

— Én, — szól ünnepélyes komolysággal az orosz tiszt, amint az utolsó betűt is elolvasta a lelkész, — pár perez előtt Önt főbelövettem! Ezért kértem tegnap ama sulyos ígéretét becsületszava mellett, hogy ma, hogy most még beszélhessek Önnel!

Ha elárulom, Ön nem egyezik belé tudom, de így becsületszava kényszerítette erre s most választására bizom teljesen, megtartja-e adott ígéretét, vagy megszegi adott becsületszavát?

S most, hogy okát is adjam ennek tiszteletes uram, — im hallja még a következőket is: Én első pillanattól kezdve tisztelni tanultam Önt és nemzetét. Önt azért az igaz magyar becsületességeért, nemzetét pedig azért a rettentetlen oroszán hősiességeért. Nem esalódom, tudom, egyikben sem soha!

S most, még egy szót; nekem mindegy, ha titkunk napfényre jó is, — egy golyó lesz a jutalmam érte csupán — de Önt is, amint fölismerték, a másik félórán már fölakasztják!

És most Isten Önnel tiszteletes ur! Nem kérem, hogy tartsa meg ígéretét, — de én egy muszka tiszt mondok: legyen büszke arra mindig, hogy magyar! . . .

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Írta: **Buday Barna.**

(9)

Sándor a homlokáig elpirult s öklei összeszorultak, csak egy a halántékán lehuzódó sáv maradt fehér, ami ilyenkor szinte előfénylett az arcából. Az talán tudna beszélni arról, hogy szokott kibujni viselője a magyarzatok alól. De csak egy tekintetet kellett vetnie Honkára, amint annak mindég derült arcára rávetette az árnyékát, a nő aggódó sejtelve. Hát te itt tudnál hagyni engemet csak egy napra is a férfiúi hűségodon esett egy karczolás begyógyításáért? . . .

Mosolyogva válaszolt.

„Az, amit maga mondott elég kellemetlen, de elvégre is gyermekes dolog, s akik ebből komolyabb következtetést vonhatnának le, jól tudhatják azt, hogy arról a nagy utról, amelyet én megtettem, nem volt oly könnyű visszatérni egy meggondolatlan gyermek megfenyítése miatt.

Mária egy darabig szótlánul turkált napernyőjével a kavicsok között, azután, mintha önmagával küzdött volna, tétovázva folytatta.

„Ugy érzem, mintha megint igaza volna. Az a gyermekes legénykedés csakugyan nem méltó a megtorlásra, hiszen az események nagyon is érthetővé teszik a megtorlás elmaradását. Bár nehezíti a helyzetet, hogy arról a maga „nagy utjáról“ két lényen kívül mit sem tudnak. Az egyik, aki mindent tud, az én va-

Téli séta az utcán.

gyok. A másik, aki még „csak” annyit tud, amennyit hátrahagyott leveléből s egy hozzá jutott kegyetlen hírből értett meg; ez a gyászbaborult szegény özvegy a maga édes anyja.”

Sándor ezekre a szavakra felugrott. Ez a tárgy elevenen találta.

„És ön nem mondta meg az édes anyámnak azt a szót, ami egyszerre véget vetett volna az ő gyászának? Oh, akkor magának rossz szíve van!”

Sándor kezébe temette arcát, az önvád és a gyűlölet szenvedélye remegett meg hangjában.

„Szegény, szegény anyám! És maga látta őt gyászbaborultan, zokogva eltűnt, elveszettnek hit fiát és nem mondta neki ezt: Ne sírj, ne sírj szegény asszony, hiszen a fiad él, én tudom. Milyen rossz szíve van magának Mária!”

Az asszony felállott, elsápadt arcával egész közel hajolt a férfihoz és úgy nézett arra, míg azt szeméinek tűzsugarai arra nem kényszerítették, hogy beléjük tekintsen.

„Tehát nekem rossz szívem van, mert nem mondtam meg annak a szegény asszonynak, hogy a te fiad, a te bálványod él — de az anyját elfelejtette . . . s ön mondja azt, hogy nekem rossz szívem van!”

Mária egy kis szünetet tartott, arcának piros rózsái ezalatt visszalopódtak, termete kiegyenesedett s az ő szokott büszke, daczos fejállását vette fel. Most már megint ő volt a támadó fél.

„Valamikor megérdemeltem volna talán ezt a szót, de most . . . Most maga itt marad, s valószínűleg igen boldog lesz. De eszébe kell jutnia, hogy ezt a boldogságot egy szegény elhagyatott anya végtelen fájdalom árán szerezte meg . . .”

Ilonka a szenvedélyes hangok hatásától megriadva, két kezével a Sándor karját fogta át, mire ez magához vonta őt és suttogva tagolta.

„Nem, nem hagylak el és ha még olyan lelketlen leszek is!”

Ilona ijedt szemérmességgel bontakozott ki a férfi hevesen ölelő karjai közül. Hisz egy másik nő szigorú tekintete itél most ő felettük. Akkor meglepetten nézett szét.

Mária már eltávozott. Eltűnhetett épolý észrevétlenül, mint ahogy megjelent, mert csak néhány lépést kellett tennie, hogy a szikatömb eltakarja.

Ilonka nem uralkodott többé zaklatott érzelmein. Kedvese keblére vette magát és zokogva szólt hozzá.

„Magának édes anyja van és nekem ezt nem mondta. Oh menjen, rögtön menjen, hagyjon itt engemet, én már eleget voltam boldog; vigasztalja meg azt a szegény jó édes anyját. Az égre kérem, ne hagyja őt tovább szomorkodni!”

Az ifju kezei közé vette a leány fejét s úgy nézett annak arcába, könnyes szeméin keresztül. Tiszta lelkének felséges részvéte angyal-széppé varázsolta ezt a szüzi teremést. Szíve túlaradt a boldogságtól s hosszasan keblére ölelve a leányt, ezt ismételte, könnyezve és nevetve egyszerre.

„És ő elküld engemet . . .”

Azután ellenállhatatlan vágygyal kereste a leány ajkait. A leány nem ellenkezett.

Összesimultak, mint egy test s egy lélek. Forró, önfelédtt érintkezésük közben hatalmat vett rajtuk a szerelem isteni láza.

Egymáséi voltak.

Villámcsapás.

Mihály elkésett az uzsonnától. A kis társaság hazatérve már közel tartott a lakóházhoz, mikor Mihály szemközt jött velük. Sándorhoz sietve, a fülébe sugta.

„Aztán majd jöjjön utánam, egy kis beszédünk lesz egymással.”

Néhány pereczel később szótlanul haladtak egymás mellett. Mihály még eddig rá sem nézett társára. Szemmel láthatólag rendkívüli izgattottsággal küzdött; kikelt arczezal, komoran haladt előre.

Majd hirtelen megállott s szemközt fordult az ifjuval.

„Nyilatkozott ön már a szülőknek?” E váratlan kérdésre Sándor zavarodottan válaszolt.

„Még nem . . .”

Mihály mintha ezt dörmögte volna: Annál jobb. Azután egy levelet rántott ki a zsebéből és a borítékot a Sándor szeme elé tartá.

„Ismeri ön ezt a kéziratot?”

„Anyám írása!” Kiáltott fel az ifju, majd csüggedten tette utána. De ez dr. Takács Emilnének van ezimezve; hogy juthat ön hozzá?”

Mihály megint dörmögött valamit a póstahivatalról s gyorsan megfordította a borítékot. Oda a régi szokás szerint jó, öreges betűkkel volt felírva: Feladó: Özv. Tenesies Gáborné.

„Az ön anyja nevezi így magát?”

Sándor meglepetve szólt: „igen”.

„Hiszen önt Telkes Sándornak ismerem”.

„Ugy van. De ez magyarosított név. Apámat Tenesiesnek hívták. Ő egy szörnyű bűnténynek esett áldozatul; én anyám óhajára cseréltem fel az ő nevét, de ő megtartotta.”

Mihály meredt szeméit az ifjura vetette, hogy az megdöbbsent.

„Mikor követték el ezt a bűntényt?”

„Mintegy 15 éve . . . De mi lelte önt? Oh édes Istenem! . . .”

Oka volt erre a felkiáltásra, mert Mihálynak e pillanatban a rémület megdöbbsentő kifejezését öltötte arca; homlokát kezei közé szoritva, rekedt kiáltással támadt az ifjura.

„Boldogtalan ember! Menjen el innen, menjen el innen! Fusson! Forduljon hátra és ne jusson eszébe soha, hogy itt járt. El, el! Oh mit tettem. Verje meg az Isten ezt az én két kezemet!”

Sándor keresztbefont karokkal, elsápadva, de daczosan állott meg előtte.

„Nem értem, mit beszél”.

„Nem érti!” ordított az s megragadta az ifju kar-

ját, hogy az önkéntelenül hátrátántorodott. „Szerencsétlen ember, őrizze meg az Isten irgalma attól, hogy megértse!”

Sűrű felhőfalkák futottak össze az égbolton s nagyot villámlott; zivatar volt készülöben, megint éppugy, mint azon az emlékezetes éjszakán.

Sándor az izgatottságtól érdes hangon szólt:

„Mondja meg mit akar. Mi a ezélja annak, hogy titkos rémületet ébreszsen bennem és el akarjon kényszeríteni innen, Ő tőle, kitől az ég és föld minden hatalma sem választhat el? Mit akar...”

Mihály elborzadva nyögte.

„Szereti Őt!” S mintha ebben ismét újabb rémszmet fedezne fel, a sötétlő egekhez kiáltott fel. „Istennem, légy irgalmas az én ősz fejemhez! Oh kérem önt minden szentjére, menjen el innen és ne kérdezzeu többet, mert egész életét átkossá teszi az a pillanat, a melyben megtudja azt, a mit kérdezni akar. Önnek anyja van még, fényes pálya, örömtelt élet vár reá, képzelje el, hogy az, a mit itt élt és látott, álom volt, melynek megvalósulása még gondolatnak is borzasztó. Higgyen nekem és távozzék még e pillanatban és törölje ki emlékéből is ezt az átkos helyet”.

Sándor türelmetlenül fakadt ki.

„Eh, nem vagyok gyermek és nincs olyan rémkép, melynek szemébe ne mernék nézni. Férfival van dolga. Mit tud ön?”

Majd, nem kapva feleletet, távozó mozdulatot tett.

„Tehát tartsa meg a titkát, a mit én tudok, ez az, hogy még e perczen visszatérek oda, ahová szívem és becsületem köt és hogy ebben engemet a pokolnak minden felidézett rémei sem gátohatnának meg”.

Mihály kétségbeesetten kapott a távozó után.

„Várjon...”

Nagyot dördült s sűrű, nehéz cseppek estek alá.

Sándor végtelen izgatottsággal fordult vissza.

„Gyorsan, mert ugy sem tarthat fel.”

Tompa nyögés volt az, ahogy Mihály beszélt.

„Őn azt a leányt soha sem el nem veheti...”

Mert annak az apja az ön apjának a gyilkosa volt...

Ki volt mondva a borzasztó szó.

Óriási dörrenés rezegtette meg a levegőt, de még azon is tulhangzott egy sziven talált ember orditása.

A vihar teljes erővel kitört. Valóságos felhőszakadás követte nyomon: a víznek s levegőnek borzasztó orgiája.

S míg nyögve-bugva tombol a vihar, egy faoportozat homályában két alak tűnik fel a villámlás fényénél, akik nem tudják, ami körülöttük történik, és sutognak egymásnak átkos dolgokat az apák bünéről.

Késő este került vissza Mihály az aggódó család körébe, átázva, nyomorulttá téve a gonosz idő viszonyosságától.

„És Sándor hol van?”

„Elment. Anyjához tért. Nem akarta nehezzé tenni a megváltást a bucsuzás jelenetével.”

Szomoruan felsóhajtottak.

Csak Ilonka vélte tudni a távozás helyes okát, csak ő remélte tudni azt, amit a többiek e nehéz sóhajjal feladtak.

Buzgón, áhitattal nézett az ágyaeskája fölött függő kis feszületre, szerelmének és hitének erőt kölcsönzött az a szenvedő alak.

„Ő visszajön. Tudom, érzem, hiszem, hogy visszajön. Hiszen te meghaltál érettünk!”

(Vége az első résznek.)

Pergő rokka...

A „Szittya-dalok”-ból.

Pergő rokka, kender szösz,
Egyszer kérlek, kétszer jösz.
Ha egyszer sem kérnék,
Tán ugy is megnyernék.

Csepü gyeplő, facke,
Hol jár kendnek az esze?
Ha van földje hat darab:
A lány hoppon nem marad!

Mégis kéri a házat,
Rádásnak a lányát,
Hat darab föld, sok jószág,
Ez aztán a házasság!

Péterfi Tamás.

Képiinkhez.

Téli séta az utcán. A tél örömei másképpen nyilvánulnak a nagy városokban mint a falun. Míg itt a falun behuzódnak az emberek a bubos kemence enyhádó melegéhez, vagy körülülük a nagy asztalt és ütük a durákot, esöndes borozgatással élénkítvén a játékot, — vagy pedig névnapot, születésnapot rendeznek maguk meguntából, s kedvderítő homoki borocska mellett dalolgatnak hajnalig is, — addig a város népe másnemű szórakozásban keresi a kedvét. A falu néptelen, kihalt télen, a hó fuvás és csikorgó hidegben néptelen. kihalt az utca, — addig a nagy város utcái ilyenkor élékülnek meg igazán. Városi bundába öltözött urak, jóbéllésű prémes felöltökbe bujt hölgyek sétálnak az utcán föl-alá, honnan a házmester és köztisztasági vállalkozó rögtön elsöpri a járdáról a havat, amint az leesett, s a járókelőknek még a cipője sarka is tisztán marad. A falun persze nincs köztisztasági vállalkozó, ott a jó Istenke tünteti el a havat, mikor elhossa a napsugaras tavaszt enyhe napjaival. A nagyváros még élénkebb télen mint nyáron. Az emberek igyekeznek kibuvni szellőtlen, rossz levegőjü lakásaikból s kimennek az utcára szivni a

friss üde téli levegőjét, ami bizony nagyon is rájuk fér. Mai képünk egy ilyen nagyvárosi uteza ábrázolása, hol a jól felöltözött városi nép végzi napi sétáját.

Számrejtvény.

— Ifj. Lengyel Ferencztől. —

- 1, 2, 3. Földbe szórják szántás után.
1, 2, 3, 4, 5, 6. Lovagias nép a talpán.
7, 14, 13. Ezt csak a vízből fejlesztik.
19, 15. Esztendőt is így nevezik,
20, 8, 9. Kapálás nélkül is díszlik.
18, 17, 16. Nappal után következik,
15, 11, 10. A mi nem szelíd az ilyen,
12. Mássalhangzó egy van ilyen.
1—20. Erre halgass jó magyar nép.
Csak jóra vezérel mindég.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő márczius 5.

Lapunk 7. számában közölt kockarejtvény megfejtése:

Süvölt a zivatar	S gondunk ételre nincs,
A felhős ég alatt,	Ha gazdánk jól lakék,
A tél ikerfia	Marad még asztalán
Eső és hó szakad.	S mienk a maradék.

Mi gondunk rá? mienk	Az ostor az igaz
A konyha szöglete,	Hogy pattog némelykor,
Kegyelmes jó urunk	És pattogása fáj,
Helyeztetett ide.	No de: ebesont beforr.

S harag multán urunk
Ismét magához int,
S mi nyaljuk boldogan
Kegyelmes lábait.

Helyesen fejtették meg: Eperjessy Gizella, Nagy Ibolyka, Kun Béla, Nagy Simon, Ivanis István, ifj. Szathmáry Sándor, Együd József, Tóth Sándor, László Dezső, Illinger Dezső, Tóth Kálmán, Ligethy György, Balogh István, *Bellán Mihály*.

A sorshuzásnál *Bellán Mihály* ur neve (H.-Dorog) jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Herczeg Ferenc: „Simon Zsuzsa” ez. regénykötetét küldöttük meg.

Apróság.

A Boszorkánysziget fája. Szeged városa híres volt valaha boszorkánypöreiből. A mult század közepe táján még fogtak néhány boszorkányt, közöttük a volt városbíró, egy nyoleczvankét éves aggastyánt és régi módra máglya-halálra ítéltek valamennyit. A Boszorkányszigeten hajtották végre ezt az ítéletet és azóta is Boszorkánysziget ennek a helynek a neve. Százados fája alatt ha sétáltak az emberek, eszükbe jutott a sok hagyomány, mely e szigethez fűződik és szinte fölve néztek föl a fák sudarára: hej, ha a fák beszélni tudnának: Most Szegeden a nép között — mint tudósítónk táviratozza — erősen terjed mindaz a babona, mely e szigethez fűződik. Néhány nap óta ugyanis a sziget százados fát kidöngetik, és ennek a munkának szerencsétlen véletlen következtében néhány emberáldozata van. A lezuhanó hatalmas törzsek két embert már agyonütöttek és a minap egy harmadik ember, Csányi Antal halt meg a lezuhant fatörzs alatt. A szegedi nép most arról beszél, hogy a régenre elégetett boszorkányok műve ez a gyakori szerencsétlenség és hogy kár volt megbolygatni a Boszorkánysziget rendjét.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Hauschka Károly urnak. Sziveskedjék a közleményeket előbb beküldeni, azután majd tudjuk, hogy elfogadjuk-e becses ajánlatát. Zsákban macskát nem vásárolhatunk. — **Varga Károly** urnak. Ha a megvásárolt birtok az ön nevére lesz átírva, úgy kaphat rá kölcsönt. Eziránt forduljon a legközelebbi takarékpénztárhoz. Bár azt is megteheti, hogy a vételért kebelezteti be az eladó az ön birtokára s ön az eladónak a hátralevő összeget részletekben, kamatostól fizetné meg. Ebben az esetben semmiféle pénzügyi intézkedéshez sem kellene fordulnia. — **Bük Ignác** urnak. Igenis a sörárpát, ha a vétésben az üszög fel szokott lépni, jó épügy megpáczolni kékgáliczezal, mint a buzát szokták. — **Zimony Ferenc** urnak. A kértett céget nem ismerjük s így nem is ajánlhatjuk. Ha önök az agrárbankkal (Budapest, Erzsébet-tér) összeköttetésben vannak, ezt mindenesetre ajánlhatjuk, ez szolid is, megbízható is, nem kell félniök, hogy önöket becsapja. — **Sabján János** urnak. Részvétellel fogadjuk a velünk közlött szomorú hírt. Szerencse, hogy még biztosítva volt és így a leégés után kapott annyit, amiből a házat felépítheti. Ha megírja, miféle sorsjegyet akar venni, akkor egy megbízható bankház utján utánvétellel fogunk küldetni. — **T. J.** urnak, Irosecz. 1. Spiritiszták vagyis szellemidézők főként Angliában vannak, ahol nagy társaságot képeznek és titkos összejöveteleket tartanak. Kedvtelésük meglehetősen

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók Morzsolók

ártatlan: meghalt nagy emberek szellemeit idézgetik s azokból feleleteket kérnek ki. Nálunk is vannak a spirítizmusnak hívei, sőt Budapesten ismerünk egy nagy társaságot, amely rendszeresen üzi a szellemidézt. 2. 1000 négyszögöl föld évi haszna bizonyosan több, mint amennyire 40 frt évi kamata rug; hisz ez 6%-kal számítva is csak 2 frt 40 kr. Az adósnak tehát valószínűleg igaza van. — **B. M.** urnak. A kérvény visszatartásának rendesen az szokott az oka lenni, hogy azt kedvezőleg vélik elintézhetni. De egy év mégis hosszú idő. Jó lesz, ha megtetszik sürgetni a dolgot. hivatkozással a kérvény benyújtásának napjára, hogy reá akadassanak.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, február hó 25-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg tiszavidéki 9.85 frttól 10.50 frtig, pestvidéki 9.80 frttól 10.35 frtig, *fehértaljai* 9.85 frttól 10.45 frtig, *bácskai* 10.10 frttól 10.55 frtig, *bánsági* 9.65 frttól 10.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 7.85 frttól 8.05 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 6.10 forinttól 6.40 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 6.70 frttól 7.50 frtig, *sőrfűzdei* 64—66 kg 7.70 frttól 8.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.80 frttól 5.60 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.50 frttól 6.15 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.70	16.10	15.50	14.80	14.10	13.30	12.50	10.60	5.50

Buzakorpa, finom 4.00-4.10, durva 4.00—4.05 frt zsákkal együtt
Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörér* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősúlyban 29—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepmínőségű* 24—29 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajt 20—31 forintig, tarka 23—24 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 38—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 38—44 kr.

Baromfivásár. *Lud,* sovány, páronként 2.00—3.20 frtig, *kaeca* 2.80—3.20 frtig, *tyuk* 1.20—1.40 frtig, *csirke* 90 kr.-tól 150 krig, *kappan* 1.80—2.60 frtig, *pulyka* 3.50—4.60 frtig.

Egyéb magvak: *mák* 38—40 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.30—7.00 frt, *apró* 7—7.25 frt, *tarka* 6—6.20 frt, *lencse* 7—9 frt. *borsó* héjas 7.00—15.00 forint, *köles* 4.25—4.50 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repce* 11.50—12.25 frt. *lőhere* 46—56 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 1.80—3.00 frt, *muhar* 2.80—3.30 orint, *zsupszalma* 1.20—1.50 frt, *alomszalma* 1.10—1.30 frt.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 17.00—19.00 frt, *feljavított juh* 14—17 frt, *kiverő juh* 6.00—9.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 3.80—3.90 frt. *Szalonna* 58—62 krajczár. *Vaj* Ia. 80—120 kr., IIa. 40—50 kr. *Olvasztott vaj* 60—65 kr. *Méz* sárga csurgatott 40—70 kr. *Burjonya* sárga 190—2.25, rózsza 1.30—1.80, közönséges 1.10—1.50 kr., *paprika* 30—60 frtig, hüvelyes paprika 20—30 frtig métermázsánként.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 48—49½ frt, *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 47—47½ frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgként 84—92 frtig, *tehenbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr* gyapjas, páronként 32—34 frt.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Páspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általánosan elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben,** (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügyosztályok.**

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav-tartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor. különösen sovány talajok javítására, kitünő hatása az összes gabonaneműek, kapás és olajnövények, lőhere és luczerna, szőlő, komló és kertü veteményekre, kiváltképpen a rétekre. — **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya,** tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az **összes szuperfoszfátokat.** — A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netalán hiányt megtérítünk. Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselőse

a magyar korona orsz. területén

Kalmár Vilmos,

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 34. sz.

Martellin a legfinomabb dohánynemesítő trágya kiz. eladása. **Kainit.**

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapest, Andrásy-ut 23.

a j á n l:

Impregnált burgundi takarmányrépamagot.

Csillag-védjegy.

Az impregnált répamag rohamos térhódítása a legfényesebb bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy mily nagyok az impregnált mag előnyei a nem impregnált fölött.

Az impregnált mag gyorsabban és jelentékenyen erőteljesebb csirákkal kel ki, mint a közönséges mag; az első időszakban gyorsabban bujábban növekszik, a répavetés kifogástalan s tökéletes állományának és az elgondolható legnagyobb hozamoknak ezáltal a legjobb biztosítékát nyújtja; már az első négy hét alatt mintegy 8 napi előrehaladottságot mutat oly növényekkel szemben, melyek közönséges répamagból, illetve közönséges, jó kereskedelmi áruból keltek. Összehasonlító termelési kísérletek alkalmával

az impregnált répamag jóval kevésbé, de a legtöbb esetben éppen semmit sem szenvedett a rovaroktól, különösen a drótféregtől, azután a gyökérüszögtől sem, azonfelül még figyelembe kell vennünk, hogy a répamagon tapadó összes mikroorganizmák, csiragombák stb. a számos répabetegségeknek ezen áthurezolói teljesen és biztosan megölelnek az impregnálási eljárás által, mely utóbbi abból áll, hogy a répamag egy bizonyos időtartamra kénes savval és klórgázzal érintkezik.

Ez teszi érthetővé azt a nagyon is gyakran előforduló jelenséget, melyet a gazda ezideig nem bírt magának megmagyarázni. Előfordult ugyanis, hogy nem impregnált répamag, mely a magvizsgáló állomás, vagy a gazdának mesterséges csiráztatóján igen szépen csirázott, a szabadba elvetve sokkal gyöngébben kelt ki.

Az egyszerű oka ennek abban rejlik, hogy a répamag külburokján élősködő mikroorganizmákat, bakteriumokat stb. a mesterséges csiráztatónak magas hőfoka megölte, a szabadba vetett nem impregnált magon azonban háborítatlanul folytathatták romboló munkájukat és a különben csiraképes mag a gazda nagy ámulatára nem kelt ki.

Az impregnált répamagnál ilyen esély természetesen ki van zárva, mivelhogy — mint már említettük is — az impregnálási eljárás teljesen elpusztítja a bakteriumokat.

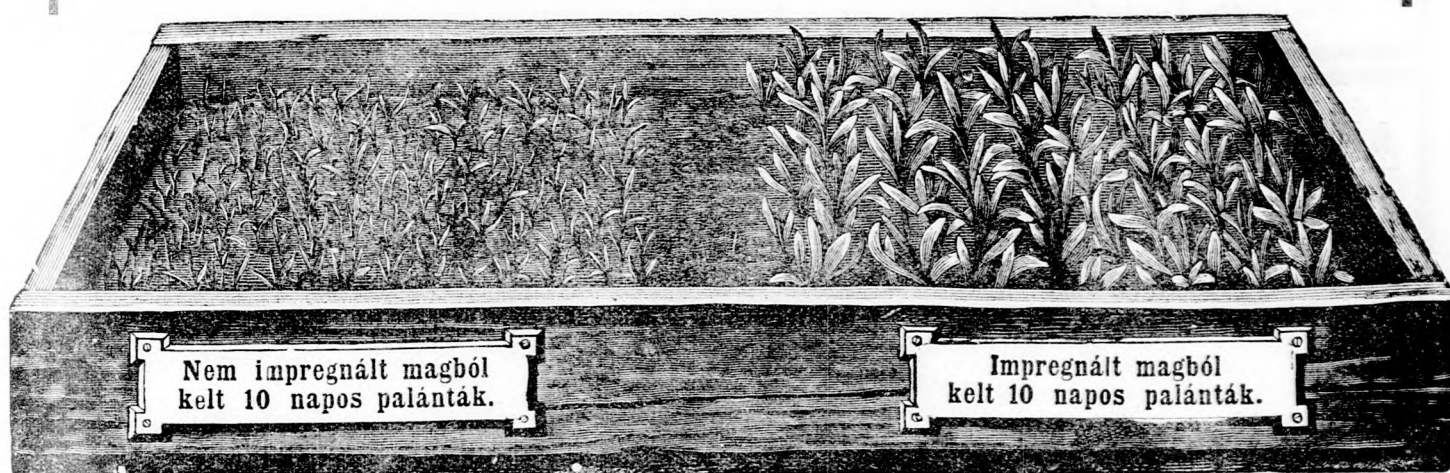
Bikafej-védjegy.

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapest, Andrásy-ut 23.

<i>Mauthner-féle javított impregnált</i>	<i>sárga eckendorfi száz kilo</i>	<i>54 frt</i>
<i>Mauthner-féle javított impregnált</i>	<i>vörös eckendorfi száz kilo</i>	<i>54 frt</i>
<i>Mauthner-féle javított impregnált</i>	<i>és kiténtetett kerek</i>	
	<i>lapos sárga oberndorfi</i>	<i>száz kilo 46 frt</i>
<i>Mauthner-féle javított impregnált</i>	<i>és kiténtetett kerek</i>	
	<i>lapos vörös oberndorfi</i>	<i>száz kilo 48 frt</i>
<i>Mauthner-féle javított impregnált</i>	<i>és kiténtetett vörös</i>	
	<i>Mammuth (óriás)</i>	<i>száz kilo 48 frt</i>
<i>Mauthner-féle való impregnált</i>	<i>sárga olajbogyó-</i>	
	<i>alaku óriás</i>	<i>száz kilo 48 frt</i>

☛ Impregnált magot tartalmazó zsákok egyik oldalán a **csillag-védjegy**,
 másik oldalán a **bikafej-védjegy** van feltüntetve. ☚

Nem impregnált eredeti ólomzárolt quedlinburgi takarmányrépamag.

<i>Sárga eckendorfi</i>	<i>száz kilo</i>	<i>50 frt.</i>
<i>Sárga kerek oberndorfi</i>	<i>száz kilo</i>	<i>42 frt.</i>
<i>Nagy vörös Mammuth</i>	<i>száz kilo</i>	<i>44 frt.</i>
<i>Champion Yellow Globe</i>	<i>száz kilo</i>	<i>44 frt.</i>
<i>Sárga olajbogyó-alaku óriás</i>	<i>száz kilo</i>	<i>42 frt.</i>
<i>Vörös olajbogyó-alaku óriás</i>	<i>száz kilo</i>	<i>44 frt.</i>

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG
 ezelőtt PFANHAUSER A.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Ajánlunk a tavaszi idény alkalmából a **Budapesti magvizsgáló**
állomás által **csiraképeség** és **fajtisztaságra** megvizsgált, vala-
 mint **arankamentességre** **ólmzárolt vetőmagvakat** a legjutá-
 nyosabb áron.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegecekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
 kénsavas-káli,
 kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungaria” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.